

[Aksel Møller.]

påhvile regeringen, uanset hvis navn den bærer.

De allersidste dages udvikling skaber overhovedet megen usikkerhed om den nærmest kommende tids økonomiske vilkår. Jeg tænker ikke alene på faldet i det, vi kalder verdensmarkedsprisen på vore landbrugsprodukter, men i det hele på den faldende tendens, som engrospristallet kan opvise. Det er et spørgsmål af stor betydning for det danske folk, om det er en flygtig krusning på verdensøkonomiens overflade, eller om det er holdbare tendenser. Disse spørgsmål må vel foreløbig stå ubesvarede.

Derfor vil det ikke være tilrådeligt for nogen af os ufravigeligt at sige noget om, hvad der bør ske på kort sigt i Danmark. Vi ved jo ikke og har heller ingen sikkerhed for, om man blot står over for følgerne af en midlertidig overproduktion af landbrugsvarer.

Det ærede medlem hr. Bundvad mente at kunne tillægge denne udvikling så stor betydning, at han, som han sagde, ventede, at inflationspladen nu ville blive taget af grammofoenen og lagt hen i arkivet. Jeg tror, han dermed tillægger udviklingen en alt for stor betydning. Jeg tror, at det fremherskende træk i vor verden lang tid fremover vil være inflationen; men der kan være tale om en pause i inflationsbevægelsen. Spørgsmålet er så, om en pause i inflationsbevægelsen vil være en fordel for dansk økonomi. Hidindtil har det ikke vist sig at være en fordel, hidindtil er vort hovederhverv blevet ramt hårdt af de faldende pristendenser. Derfor tror jeg ikke, man skal regne med, at den udvikling, vi oplever i denne tid, betyder, at vi kan se bort fra det, som stadig må være afgørende for os, nemlig spørgsmålet om vor omkostningspolitik og spørgsmålet om, hvilke byrder den danske befolkning kan bære.

Jeg har allerede sagt, at overbalancering af statsregnskabet tror jeg ikke på. Sporene skræmmer. Den naturlige vej til begrænsning af forbruget er at få den enkelte borger til at udsætte sit forbrug, d. v. s. at få ham til at spare. Den høje regering har koketteret med tanken. Vi har fået en lovgivning, der muliggør nogen skattelettelse for mindre opsparing. Vi har her på det sidste i folketingssamlingen set lov-

forslag om investeringsfonds og afskrivninger, som i princippet opfylder de ønsker, vi har haft, men som, hvad størrelsesordenen angår, ikke giver os grund til stor forventning på den private opsparings vegne. Og dog ved vi, at en meget stærk forøgelse af den private opsparing er nødvendig. Kan vi ikke få folk til frivilligt at udsætte deres forbrug for at spare, kan vi ikke regne med stort andet end at komme til at vandre fra kriseforlig til kriseforlig.

Mit parti har ved forskellige lejligheder peget på en politik, der kunne muliggøre en stærk vækst i den private opsparing. Vor tankegang er, at staten er kun, hvad vi selv gør den til. Herre eller tjener. I så høj grad er den blevet herre, at den tager meget selv fra de dårligst stillede, og vi nærmer os derfor det øjeblik, da den enkelte borger vil få øjnene op for, at han er bedst tjent med at udsætte sit forbrug ved selv at spare fremfor at aflevere sine indtægter til rodekontoet. Samfundet vil tilmed få glæde af den større arbejdsindsats, som kommer, når ingen behøver at frygte skatteprogressionen.

Opsparingen og arbejdsviljen har farlige fjender i den politik, der er blevet ført i Danmark. Først og fremmest den bestandige forringelse af pengenes købekraft, som vi i snart mange år har været vidne til; dernæst de direkte skatters system, som efterhånden er drevet så vidt, at det er ved at forbitre forholdet mellem befolkningsgrupperne. Jeg tror ikke på, at de nuværende former for direkte skatter lader sig opretholde. Naturligvis ved jeg, at de ikke kan afskaffes fra i dag til i morgen, men spørgsmålet må sættes på dagsordenen og blive dér, indtil det er løst. Så højt som det direkte skattetryk er blevet, skaber det bitterhed og rejser en række næsten uløselige spørgsmål. Det er de direkte skatters højde, som gør det til en livssag for den fastlønnede at få indført kontrolregler, der sikrer en ligeligere fordeling af skattebyrden. Hvis den højtærede finansminister ikke til stadighed havde kædet spørgsmålet om disse kontrolregler sammen med en lang række andre problemer, der under ét kaldes en skattereform, havde vi vel også fundet en løsning på denne side af sagen. Men når den højtærede finansminister 4. folketingsår i træk hæfter dette sammen med